

Puualan **RETKEILYLLÄ** Kaakonkulmalla

Joukko Puumiehiä tutustui Kaakkois-Suomen retkellä LUT-yliopiston J. Hyneman Centeriin ja UPM Kaukaan sahaan.

Puumiehet ry järjesti puualan retkeilyn syyskuussa Lappeenrantaan. Osanottajina oli puumiehiä neljästä eri alueyhdistyksestä yhteensä 15. Retkellä tutustuttiin J. Hyneman Centeriin sekä UPM Timberin Kaukaan sahaan.

J. HYNEMAN CENTER (JHC) on LUT-yliopiston yhteydessä toimiva, opiskelijoiden käyttöön tarkoitettu protopaja, joka on suunniteltu yhteistyössä LUT-yliopiston kunnia-tohtori **Jamie Hynemanin** kanssa. Hyneman onkin osallistunut aktiivisesti syksyllä 2018 perustetun protopajan toimintaan. Suurelle yleisölle mies on tunnettu televisiosarja Myytinmurtaajista.

JHC sijaitsee Lappeenrannan kampuksella tutkimuslaboratorioiden läheisyydessä, ja siihen kuuluu yleistila sekä erillisiä pienempiä pajoja: konepaja, tulityöpiste, maalaustila, puutyöpaja sekä elektroniikan työpisteet.

Protopajaan pääsee suorittamalla orientaatiotentin, jonka läpäisee vuosittain lähes tuhat opiskelijaa. Protopajan aukioloaikana paikalla on aina joku henkilökuntaan kuuluva, joka voi tarvittaessa opastaa koneiden käytössä. Monipuoliseen konekantaan kuuluvat käsityökalujen lisäksi muun

muassa sorvi, ompelukoneita, 3D-tulostimia, hitsausvälineitä, sirkkeleitä, poria ja jyrsimiä.

Toiminnassa keskeistä ovat monitieteiset opiskelijatiimit ja ideoiden jalostaminen prototyypeiksi.

– Protopajassa tehdään esimerkiksi omia projekteja, kurssitöitä, pidempiä projekteja ja erilaisia haasteita, JHC:n projektipäällikkö **Terhi Virkki-Hatakka** luetteli.

Vuosi sitten haasteena oli rakentaa puinen kone, mistä kerrottiin Puumies-lehdessä 10/2023. – Puu on tulossa takaisin. Puu toimii iskunvaimentimena hyvin, eikä se väsy samalla lailla kuin metalli. Tutkimme esimerkiksi miten puu toimii erilaisissa käyttötarkoituksissa ja mikä puulaji sopii parhaiten erilaisiin projekteihin, JHC:n tutkijaopettaja **Markku Ikävalko** pohti.

KAUKAAN SAHA on osa Kaukaan tehdasintegraattia, joka on UPM-Kymmene Oyj:n

suurin tehdasintegraatti. Tehdasalueella valmistetaan sahatavaran lisäksi sellua, paperia, biopolttoaineita, biokemikaaleja ja energiaa. Kaukaalla sijaitsee myös UPM:n suurin tutkimus- ja tuotekehityskeskus.

Mäntysahan kapasiteetti on 380 000 m³. Kolme vuotta sitten lakkautetun pientukkilinjan jälkeen sahauslinjoja on yksi. Vierailuhetkellä sahalinjaa pitkin kulkee hyvin järeän näköisiä mäntytukkeja.

– Vaikka itse sahauslinja on 1990-luvulta, koko sahausprosessissa on vuosien saatossa tehty lukuisia uudistuksia. Sahauslinja toimii järeän männyn sahausessa oikein hyvin, sahanjohtaja **Jaakko Huttunen** kertoi.

Sahatavara kuivataan 11 kanava- ja 7 kamarikuivaamossa. – Teemme paljon myös erikoiskuivausta, Huttunen totesi. Suomeen sahatavarasta päätyy noin 15 prosenttia. Vientimaista Japani on tärkein, sen lisäksi sahatavaraa viedään muun muassa Algeriaan, Saudi-Arabiaan ja Egyptiin. Sahatavara kontitetaan valmiiksi sahan tontilla, ja vientisatamana on useimmiten Kotka-Haminan satama. ■

HANNA LUOMA

◀ Markku Ikävalko (toinen oik.) ja Terhi Virkki-Hatakka (kolmas oik.) kertoivat JHC:n toiminnasta puualan retkeilyn osanottajille.

▲ Retkeilyn osanottajat Kaukaan Sahan uuden puisen henkilökunnan tilan edessä yhteiskuvassa. Sahanjohtaja Jaakko Huttunen (6. vas.) toimi sahakierroksen isäntänä.

▲ Vaneri taipuu hyvin erilaisten koneiden rungoiksi, niin kuin tähän robottiin, jolla voidaan etänä neuvoa opiskelijoita JHC:n protopajassa.